

PROMOVAREA CĂRȚII PRIN ACTIVITATEA EXPOZIȚIONALĂ

PROMOTING READING THROUGH THE BOOK AND EXHIBITION ACTIVITY AND MAINTAINING LIBRARY SPIRITUALITY

Valentina TOPALO,
șef Centru Manifestări culturale
Silvia CIOBANU,
șef Centru Marketing. Activitate Editorială

Cultural Events Center is the service that promotes the image of the Scientific Library, it develops and distributes the annual, monthly, weekly cultural and scientific activities of the Library, it organizes traditional and on-line exhibitions, book launches, conferences, round tables, debates, supporting the teachers, tutors at their request to carry out educational classes, keep in touch with Balti mass-media..

Multe secole s-au scurs de la crearea primelor universități și, respectiv, a primelor biblioteci universitare din lume: Khozettan, Iran (anul 200 î.Hr.), Fres, Maroc (859), Cairo, Egipt (975), Parma (1065), Bologna, Italia (1088), Sorbona, Franța (1200), Salamanca, Spania (1218), Oxford, (1096), Cambridge, Anglia (1209), Universitatea din Iași, România (1860), Biblioteca Universitară din Tiraspol (1930), Biblioteca Științifică Republicană a Universității Agrare, Chișinău, (1933), Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți, Republica Moldova (1945).

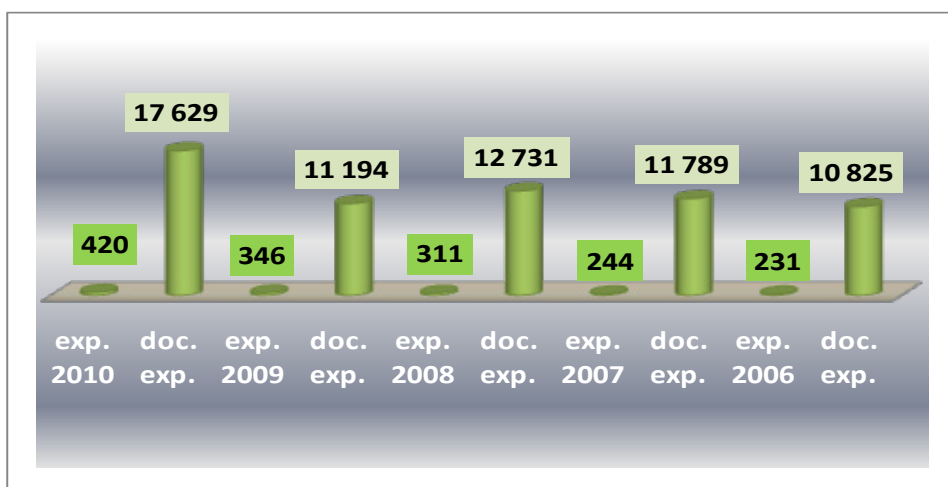
A trecut timpul peste Biblioteca noastră și aniversăm, iată, 65 de ani de existență. Pășim pragul acestei vârste cu mai multe realizări, punând accentul în activitatea noastră pe promovarea cărții și a lecturii racordându-le la specificul și tradițiile universității.

Termenul **promovare** provine de la latinescul *promovere*, care înseamnă *a mișca înainte, a face să înainteze, a dezvolta, a progresa*. Această accepție este preluată de specialiștii din Europa și din America. Americanii consideră că promovarea: **„are rolul de a asigura comunicarea cu indivizi, grupuri sau organizații, cu scopul de a facilita, direct sau indirect, efectuarea de schimburi prin informarea și convingerea unuia sau mai multor categorii de public să accepte produsele organizației”**.

În cazul Bibliotecii noastre, promovarea urmărește formarea și consolidarea unei atitudini calitative de durată.

Devine tot mai dificil să-i cucerești pe studenții secolului XXI, să-i determini să facă lecturi profunde. De aceea Centrul Manifestări Culturale (CMC) e mereu în căutarea modalităților eficiente de popularizare a literaturii. Structura și activitatea Centrului sînt de natură umană și istorică. Umană, pentru că întreaga activitate se centrează pe animarea vieții Bibliotecii, a comunității universitare pe care o deservește. CMC cunoaște și o evoluție istorică, altfel spus are o tradiție, pentru că în toți acești ani a fost acceptat de către utilizatorii din comunitatea academică. Centrul dat se află într-un proces de continuă schimbare, aplicînd diverse forme de activitate:

- **valorificarea colecțiilor, valorilor literare și culturale** prin organizarea ciclurilor de manifestări culturale și științifice în cadrul Clubului Cărții (începînd cu 2009, Saloanele Literar, Muzical, Pridvorul Casei poartă un alt

nume promoțional - Clubul Cărții) și a Clubului ONU Nord / Centrul Educație Civică Europeană;

- **promovarea fondului documentar prin expoziții tradiționale** (Aniversări, In Memoriam) și **on-line**; prezentări în PowerPoint;
- **promovarea serviciilor cultural-științifice pe pagina web** a Bibliotecii;
- **promovarea prin intermediul platformelor** de comunicare și socializare: *Blog, Facebook, Twitter, YouTube, Flickr*;
- **afișarea pe web-site-uri**, bloguri ale bibliotecilor și bibliotecarilor;
- **cooperare interuniversitară cu facultățile universității**, liceu, colegiu, pentru promovarea în comunitate a evenimentelor cu un conținut cultural - educativ și științific;
- **participări la activități** municipale de Ziua Tineretului și a Studentului;
- **evenimente culturale** reflectate în mass-media, Radio Moldova, Confluente Bibliologice.

Calendarul manifestărilor culturale a propus între anii 2006 - 2010 o tematică variată, ilustrată prin organizarea a 330 - 350 de expoziții. Se știe că, din perspectivă metodologică, alegerea titlului este un exercițiu important, pentru că el exprimă, de fapt, ideea expoziției. Un rol semnificativ îl are spiritul imaginativ al bibliotecarului. Există anumite cerințe în alegerea titlului: prezența a 4-5 cuvinte (nu mai mult!), capacitatea de a reflecta subiectul expoziției destinate unui anumit segment de cititori. Astfel, expoziția trebuie să fie originală, dar și să aibă orientare socială, iar, în același timp, să fie captivantă și utilă pentru cititor. Oricât de mică ar fi expoziția, ea trebuie realizată astfel, încât să-l sensibilizeze pe cititor, să-l atragă prin titlu, citate, ilustrații, fotografii, design. Renumitul specialist în publicitate, americanul Alfred Politi, întreat fiind care din elementele de publicitate sînt cele mai importante, a răspuns: „*cele mai importante elemente sînt titlurile - unii oameni le citesc*”. Propunem mai jos cîteva titluri ale expozițiilor organizate în perioada de referință: *Cetatea universală a literelor (selecție de romane editate în anii 2009 - 2010)*, *Evoluția Drepturilor Omului în Republica Moldova*, *Istoria Românilor cu Academicianul Ioan-Aurel Pop*, *Și iarăși Eminescu...* (M. Eminescu - 160 de ani de la naștere),

Anul Dinastiei Cantemireștilor, Moștenire Literară Impresionantă (Alexei Mateevici - 120 de ani de la naștere), „Muzică prin excelență” - Stéphane Mallarmé (Anul Internațional al Limbilor), *Planeta Întelepților*, *Cartea slujită cu dăruire (5 octombrie - Ziua Bibliotecarului)*, *Periplu tentant prin revistele: Magazin Bibliologic, Gazeta Bibliotecarului, Biblioteca, Confluente Bibliologice, Eminescu citit și recitit în*

limbi europene, La o nouă lectură cu Grigore Vieru, Totul despre o idee, „Inventica este unica dovadă de geniu” – Luc de Clapiers (26 aprilie – Ziua Mondială a Proprietății Intellectuale), Să citim pentru prietenii cei mici (2 aprilie - Ziua Internațională a Cărții-pentru Copii, Lumina Slovei Scrise (23 aprilie – Ziua Mondială a Cărții și a Dreptului de Autor - din colecția de carte rară a Bibliotecii Științifice), Capitale Mondiale ale Cărții, Europa condamnă orice discriminare, Evoluții europene în a doua jumătate a secolului al XX-lea, Protejarea operei literare (23 aprilie); Tezaur Intelctual al Țării, Piața ideilor inovatoare (Revista Intellectus), Anticipînd Timpul: Gutenberg - 500 de ani de la trecerea în eternitate, 26 aprilie - ziua mondială a Proprietății Intellectuale) etc.

În acești ani, spațiile expoziționale ale Bibliotecii au devenit, pentru cei peste 2 500 de vizitatori zilnici, spații ale multiplelor posibilități de informare și învățare, de perfecționare. Au fost vernisate piese din valoroasele fonduri de carte ale bibliotecii, din colecții internaționale (cartea rară din secolele XVIII-XXI, exemplare din fondul constituit cu susținerea bibliotecilor din România, de la Biblioteca Județeană „V. A. Urechia”, Galați, documente provenite de la Organizația Națiunilor Unite, Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, Consiliul Europei, Banca

Mondială, Institutul Cultural Român. Nu vom uita să remarcăm colecția particulară a bibliofilului Iulius Popa și Ioan Nicorici, expoziția de pictură și grafică a lui Iulian Filip „*Crucile, cumpenele, merele și Acasele Iuliene*”, expoziția personală a pictorului bălțean Ștefan Florescu, expoziția de gravuri și litografii din colecția Bibliotecii „V. A. Urechia” și din albumul „*Domnitori români*”, editat de Nicolae Iorga la Sibiu în 1930, *Domnitori și principii ai Țărilor Române, Vechi gravuri din sec. XV-XVI, ex-librisuri de epocă*, autor inginer Radu Moțoc, secretarul Asociației Culturale Pro Basarabia și Bucovina, filiala „Costachi Negri,” Galați, *expoziția itinerantă de documente și picturi HOLOCAUST. DUREREA INIMILOR NOASTRE*, organizată de Biblioteca Evreiască - Centrul Cultural „I. Mangher”, Centrul de Binefacere «ХЭСЭД ИЕГУДА»; *expoziția „Literatura americană în spațiul basarabean”*, organizată de Uniunea Scriitorilor din R. Moldova, cu sprijinul Ambasadei Statelor Unite ale Americi, rod al unui Proiect moldo-american administrat de scriitorul Valeriu Matei. Totodată, cititorii au fost invitați să viziteze expoziția de postere – „*20 de ani de la revoluția pașnică și căderii Zidului Berlinului*”.

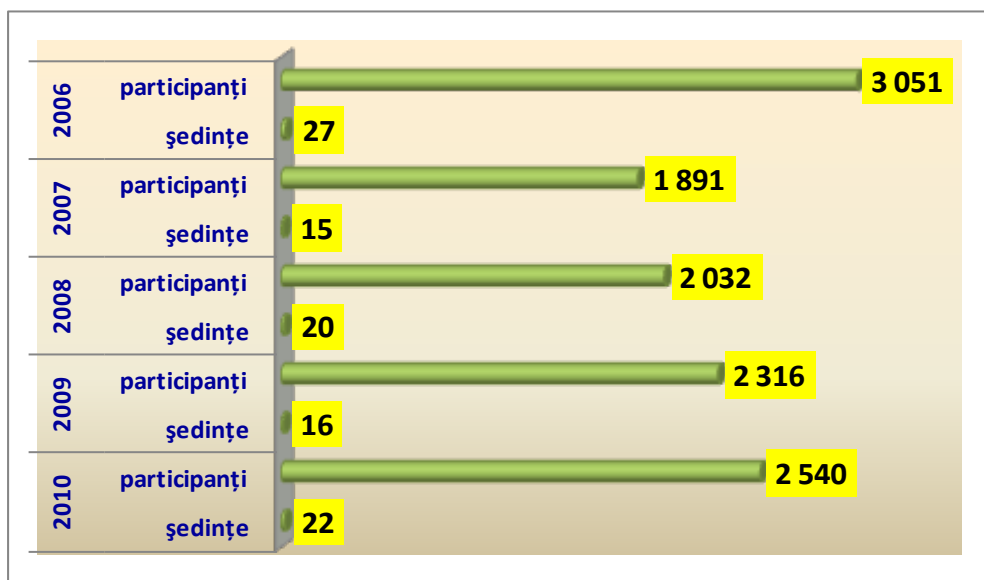
Promovarea colecțiilor a fost realizată prin implicarea componentelor *Carte-Film-Expoziție* în cadrul următoarelor manifestări culturale: *Săptămîna lui M. Eminescu, Lunarul Ecologic și Spiritual, Săptămîna Cărții și a Lecturii, Zilele Bibliotecii și ale Bibliotecarului, Zile Pascale, Zilele ONU, Zilele Bibliotecii la Facultate, Zilele Accesului Deschis (OPEN ACCESS DAY)*, ale prezentărilor informative permanente în holul parterului Bibliotecii, prin intermediul serviciului Comunicarea Colecțiilor. În spațiile tuturor serviciilor Bibliotecii au fost organizate expoziții, fiind expuse volume și documente din diverse domenii: literatură, știință, filosofie, artă etc. Am menționat în deosebi expoziția la care au fost vernisate cărți cu reproduceri ale creațiilor lui Constantin Brâncuși. Au fost menționate numeroase reproduceri ale picturii românești și universale: ale lui A. Plămădeală și A. Baillayre, Andreescu și Rafael, Van Gogh și Luchian. Cititorii au apreciat și expozițiile volumelor de poezie și proză, istorie literară, pentru că alături de *Hamlet și Faust, Luceafărul și Comedia Umană, Miorița și Învierea*, s-au făcut referiri și la opera critică a lui T. Maiorescu, G. Călinescu, M. Cimpoi. Astfel că *trăim în veacul expozițiilor*, după cum remarca biblioteconomistul francez Pierre Bryer în una din lucrările sale, editate în a doua jumătate a secolului XX.

Cititorii relevă deseori dimensiunea filosofică a documentelor muzicale. În acest sens, exemplare au fost expozițiile la care au fost vernisate cărțile provenite de la diverse edituri, sponsori, donatori, prieteni ai Bibliotecii. Prin operele lui Vivaldi, Enescu, Beethoven, Brahms, Chopin s-a evocat tot ce este mai nobil, mai dramatic, mai energic și mai peren în creația muzicală universală. Prin organizarea unor asemenea expoziții, Biblioteca își asumă rolul de moderator în dialogul dintre cititor și valorile absolute create de spiritul uman.

Datorită aplicării unui management modern, valoarea și influența on-line a brandului Bibliotecii a crescut simțitor. Promovarea site-ului web este un suport eficient în dezvoltarea comunicării în cadrul comunității, în acordarea de servicii utilizatorilor. Avantajul este cel al accesării informațiilor generale despre gama

de servicii culturale și științifice prestate. Odată integrat în circuitul mondial al informației, site-ul *liburniv.usb.md* pune la dispoziție un amplu volum de informații despre activitatea culturală, editorială și informațională a Bibliotecii. După cum sublinia celebrul bibliolog Shiyali Ranganathan: „*principala sarcină a Bibliotecii moderne este punerea informației la dispoziția celor interesați*”. Biblioteca, utilizând echipamentul în dotare, propune expoziții virtuale și oferă un număr nelimitat de informații. Așa cum se precizează într-un text publicat de „Departamentul Informației” din structura ONU, responsabilitatea pentru orice decizie luată cu ajutorul calculatorului nu va fi atribuită mașinii, ci unei persoane fizice sau morale (vezi: “*Droits de L’homme et progres de la science et de la technologie*”. New York, Naciones Unies, 1983).

Web-ul a devenit social, un centru cu adevărat util și necesar fiecărui cititor, între timp fiind elaborate mai multe instrumente web 2.0, care suplimentează imaginea modernă a Bibliotecii Științifice. Platformele eficiente de marketing: *YouTube, Twitter, Blog, Facebook, Flickr* sînt utilizate pentru promovarea atît a expozițiilor tradiționale, cît și a celor on-line. Utilizatorul poate frecventa rubrica *Expoziții on-line*, iar în rubricile *Anunțul Zilei (inițiat în 2009), Noutăți, Evenimente*) cititorul cunoaște avizele despre expoziții, manifestări culturale și științifice, informaționale, comunicate de presă privind activitățile deja realizate, buletinele de achiziții noi, e-bibliografii, e-biobibliografii, hyperlink-uri universale și tematice, importante surse informaționale în variantă electronică aparținînd celor mai cunoscute biblioteci din Republica Moldova, din străinătate, ediții periodice, surse de referință, motoare de căutare, resurse informaționale naționale. Internauții sînt invitați să viziteze expozițiile tematice *on-line* plasate pe YouTube: *Contribuții Științifice ale Corpului Didactic și Bibliotecarilor - 65 de ani de la fondare, Jorge Mario Pedro Vargas Llosa - Laureat al Premiului Nobel pentru Literatură, anul 2010, expoziții*

dedicate regretatului poet Adrian Păunescu și distinsei actrițe Domnica Darienco.

Cluburile rămân a fi, și ele, instrumente importante în munca de instruire și cultivare a tinerei generații, integrându-se funcțional în sistemul universitar. Se folosesc mijloace proprii bine cunoscute, lansări de carte, organizarea dezbaterilor asupra documentelor, întâlniri și dialoguri cu autorii cărților, conferințe interuniversitare, sesiuni de referate și comunicări, simpozioane, seminare socratice, medalioane de profil, reviste orale, spectacole literar-muzicale, recitaluri de poezii în limba română, franceză, engleză, germană, rusă, ucraineană; audiții muzicale, derulări de slide-uri, teleinformații, TV-clipuri, nelipsind expozițiile tematice tradiționale și cele on-line. Clubul Cărții și Clubul ONU NORD / Centrul Educație Civică Europeană elaborează și dirijează anual programe cultural-științifice la care participă reprezentanții PNUD Moldova, Biroul Consiliului Europei din Republica Moldova, Facultățile de Drept, Economie, Pedagogie, Psihologie, Asistență Socială, Filologie, Limbi și Literaturi Străine, Științele Naturii și Agroecologie, Liceul și Colegiul „Ion Creangă”. La fel, au fost elaborate programe complexe de gen *EVENT-Marketing* (mod de promovare original și atractiv, orientat spre un utilizator concret al unei facultăți concrete). Organizarea evenimentului trece prin anumite etape, de altfel, ca orice program de promovare: analiza situației în comunitate, la facultate, la liceu, la colegiu, elaborarea conceptului evenimentului, planificarea și realizarea evenimentului. Momentele - cheie sînt: ideea și modalitățile de realizare a acestei idei. Din considerente de ordin financiar, Biblioteca este nevoită să realizeze, vorba latinilor, *multum in pravo* adică mult în puțin. Am argumenta cu: *Zilele Eminescu la Biblioteca Științifică (M. Eminescu - 160 de ani de la naștere)*, Anul 2010 - Anul Grigore Vieru (75 de ani de la nașterea poetului), Anul 2010 - Anul Biodiversității, 2 aprilie - Ziua Internațională a Cărții pentru Copii, 23 aprilie - Ziua Bibliotecarului, 23 aprilie - Ziua Mondială a Cărții și a Dreptului de Autor, 26 aprilie - Ziua Mondială a Proprietății Intelectuale Zilele Bibliotecii la Facultate, Zilele ONU la Biblioteca Științifică (24 octombrie - Ziua Națiunilor Unite), 10 - 17 noiembrie - Ziua Internațională a Tineretului, a Studentului, Spune NU SID-ei, Drogurilor, Fumatului.

Am vrea să menționăm și alte realizări ale Clubului Cărții.

Începînd cu 2008, Biblioteca sărbătorește anual Ziua Internațională a Accesului Deschis. Instituția noastră a propus desfășurarea mai multor activități - componente ale programului OPEN ACCESS DAY (19 - 23 octombrie), invitînd cercetătorii, studenții, elevii, profesorii, masteranzii să participe nemijlocit la mai multe sesiuni on-line și evenimente, la accesarea bazelor de date reprezentative ale companiei EBSCO Publishing.

Programele Clubului Cărții au conținut manifestări inedite, precum - medalioanele literare: *Și iarăși Eminescu (M. Eminescu - 160 de ani de la naștere)*, *Alexei Mateevici - 120 de ani de la naștere*, la realizarea cărora si-au dat concursul elevii grupelor 301 și 104 de la Colegiului Pedagogic „Ion Creangă” și la care au participat colegii lor, profesorii, bibliotecarii, invitații de la alte facultăți; masă rotundă cu genericul *Arta de a trăi frumos în toate ipostazele vieții*, la care au participat studenții de la Facultatea Științele Naturii și Agroecologie. Programul

a inclus dezbateri la tema respectivă; prezentarea expoziției tematice *Codul bunelor maniere*, prezentarea revistei bibliografice informative *Achiziții noi în Bibliotecă*, structurată pe domeniile de profil ale Facultății. Trebuie să menționăm și manifestarea „Ofrandă lui Ion Druță”, organizată cu prilejul a 80 ani de la nașterea scriitorului. Programul dat a cuprins fragmente teatralizate din lucrările autorului: *Frunze de dor*, *Casa Mare*, *Bobocel*, *Sania*. Acest eveniment a fost susținut de mai multe expoziții de documente organizate în spațiile Bibliotecii: *Nume de referință în literatura basarabeană*, *Ion Druță în cultura și civilizația română*, *Verb Mioritic*.

Tot la ședințele Clubului Cărții s-au produs mai multe lansări de carte: „*Eminescu după Eminescu*”, semnat de Adrian Dinu Rachieru, volumele de poezie ale scriitorului Iulian Filip: „*Luna-i una*”, „*Poezia acasă*”, „*Fir întins*”, „*Răscrucea întâmplărilor predestinate*”, romanul „*Turnătorul de medalii*” de Anatol Moraru, „*Vremea cheltuită cu înțelepciune nu se pierde. Aforisme, gânduri, însemnări*”, volum aparținând preotului Igor Jechiu etc. Editura Cartier a organizat, în colaborare cu *Alianța franceză din Republica Moldova și Filiala Bălți a Uniunii Scriitorilor din R. Moldova*, sărbătoarea cărții franceze *Lire en fête*, în cadrul căreia au fost prezentate colecțiile de carte franceză, lansate recent pe piața editorială de la noi. Printre alte lansări de carte cu rezonanță, remarcăm; *Cerc deschis: Literatura română din Basarabia în postcomunism*, autor, conferențiar univ. dr. Maria Șleahțișchi, monografia *Locuțiunile în sistemul unităților nominative ale limbii române*, semnată de profesorul universitar, dr. habilitat în filologie, Gheorghe Popa, lansarea manualului *Transformatoare electrice (Vol. 1: Breviare și enunțuri; Vol. 2: Răspunsuri și rezolvări metodice)* a conferențiarului universitar dr. Valeriu Abramciuc, „*Călătoria spre Babadag*” de Andrzej Stasiuc, lansarea revistei *Secolului 21*, publicație periodică, editată de Uniunea Scriitorilor din România. Numărul de revistă lansat la Bălți a fost unul dedicat integral culturii tinere din Basarabia și purta titlul „*Chișinău. Dimensiuni Culturale*”. Toate programele Cluburilor informează și cultivă beneficiarii prin intermediul a 12 expoziții tradiționale, 5 on-line, structurate conform profilului Universității noastre, realizate de serviciile Bibliotecii cu subiecte de actualitate, oferite fiind noutăți editoriale, linkuri, site-uri utile, acces către alte portaluri din rețeaua WWW în scopul obținerii informațiilor directe de la sursă.

O activitate prodigioasă desfășoară și Clubul ONU NORD / Centrul Educație Civică Europeană.

Au fost organizate un șir de seminare în colaborare cu Facultatea de Drept, dedicate Zilelor ONU: „*Politici de dezvoltare a ONU*”; prezentări *Acces Deschis la resursele web ale agențiilor ONU, ale Bancii Mondiale, Fondul Monetar, UNICEF, Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (UNDP)*; prezentarea site-ului *Organizației Națiunilor Unite*, suport informațional și documentar al cercetărilor științifice; vizionarea filmelor „*Oameni ai nimăului*”, „*Tranzit*”, „*Decizia îți aparține*” DVD-romuri din colecția Centrului de Documentare a Organizației Națiunilor Unite, urmate de discuții și dezbateri cu studenții de la Facultatea de Pedagogie, Psihologie și Asistență Socială, Limbi și Literaturi Străine, Facultatea de Filologie.

Au fost organizate, în colaborare cu Facultatea de Drept, cu Asociația In-

ternațională Ecologică a Păstrătorilor Rîului Eco - TIRAS, o serie de seminare informative: *„Convenția Aarhus privind accesul la informație, justiție și participarea publicului la adoptarea deciziilor în domeniul mediului ambiant”*; *seminar instructiv interactiv „Republica Moldova – 15 ani, membră a Organizației Națiunilor Unite”*; seminare educative: *„Să trăim fără violență”*, *„Tineretul împotriva discriminării”*, organizat de Biroul de Informare al Consiliului Europei în Republica Moldova, Biblioteca Științifică, OZON - Asociația de Mediu Bălți, MAECENAS - Uniunea de Promovare a Literaturii și Culturii Autohtone, Bălți, MONITOR - MEDIA, DECA – PRESS. La manifestări au participat studenți și profesori de la Facultatea de Drept, bibliotecari, reprezentanți ai ONG-urilor și mass-media. Comunicările studenților în care ei au abordat aspecte importante ale istoriei dreptului, istoriei economice, politice și sociale, au fost urmărite cu viu interes. În cadrul fiecărui seminar au fost organizate expoziții de fotografii, documente, înglobînd acte inedite ce ilustrează diverse domenii.

Dezvoltarea rapidă a tehnologiilor informaționale a condus la o revoluție în acest domeniu și a avut un impact și în cazul Cluburilor Bibliotecii. Paginile web ale ONU, a PNUD Moldova, CO Europei, Banca Mondială, NATO, Institutul Cultural Român, EBSCO, EIFL Direct sînt promovate activ. Au fost întreprinse acțiuni menite să dezvolte dialogul cu utilizatorii în vederea îmbunătățirii cunoștințelor

despre specificul diverselor motoare de căutare. Programele complexe „Mediul Ambiant”, „Biblioteca și Proprietatea Intelectuală”, „Drepturile Omului și libertățile fundamentale ale omului”, „Libertatea de exprimare”, „Combaterea traficului de ființe umane” au cuprins importante activități ce țin de racordarea legislației naționale la standardele Uniunii Europene, precum contracararea poluării mediului, de îmbunătățirea colaborării transfrontaliere în acest domeniu. La elaborarea acestora, au fost luate în calcul prevederile documentelor Consiliului Europei și OSCE, ale PNUD Moldova privind problemele sistemului penitenciar, protecția internațională a drepturilor omului, criminalitatea organizată, migrația

legală, ilegală, readmisia, vizele, azilurile, sănătatea și protecția socială, ecologie etc.

În virtutea tradiției, Clubul a fost gazda conferinței „*Destinul european al românilor – între Occidentul latin și Orientul bizantin*” susținută de academicianul Ioan Aurel POP, profesor la Facultatea de Istorie și Filosofie din cadrul Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca; director al Centrului de Studii Transilvane al Academiei Române din Cluj-Napoca; precum și a colocviului științific „*Romanul în spațiul literar european: între creație și receptare*”, dedicat memoriei profesorului Ilarion Matcovschi, la 75 de ani de la naștere. Trebuie să remarcăm și prelegerea publică „*Răsăritul, NATO și integrarea euro-atlantică. Costuri și beneficii obiective și subiective pentru Republica Moldova*”, ținută de conferențiarul universitar, dr. Dan Dungaci de la Universitatea din București, eveniment organizat de „IDIS Viitorul„. Biblioteca a organizat cu aceste prilejuri expoziții tradiționale, precum și realizate în Power Point.

Prin activitatea acestor Cluburi, Biblioteca a cultivat cititorilor în toți acești ani mai multe aptitudini: exactitatea informației intelectuale, respectul pentru Carte; spiritul pragmatic, folosirea eficientă a timpului liber pentru lectură; dezvoltarea spiritului critic atât de necesar în viață, legat de libertatea de gândire, capacitatea de a alege din mai multe informații pe cea adecvată. S-ar potrivi de minune și îndemnul filosofului și scriitorului francez Voltaire „Să ne cultivăm grădina”, sentință cu care el își încheie romanul filosofic „Candide”.

Comunitatea universitară se conectează tot mai intens la așa-numita civilizație a privirii: televizorul, fotografia, breviarul - forme ale culturii popularizării vizuale de bibliotecă. Pentru reușita promovării, bibliotecarii apelează la diverse forme de captare a privirii (Beickfang - în literatura de specialitate), pentru a atinge efecte de profunzime și de durată. Printre formele de atragere a utilizatorilor se numără: Frontispiciul Bibliotecii Științifice, programul de funcționare afișat, vitrinele cu cărți, afișe, manifestările cu cartea, tablouri, reproduceri legate de lectură, de carte, programele pe tema lecturii, anunțurile publicitare la facultăți, pliante, panouri publicitare: *Indicatorii de performanță a Bibliotecii - graficele privind realizările Bibliotecii, regulamentul de funcționare a Bibliotecii Științifice*, liste de recomandare și informare bibliografică, aspectul general al sălilor de lectură și ținuta bibliotecarilor. Promovarea vizuală este un sistem de modalități de formare și de informare a cititorului care, mai mult ca oricând, nu poate fi neglijat. Momentele mai singulare au fost consemnate nu numai pe panoul „*Onoare prin carte*”, ci și prin înregistrările video, prin filmele „*Biblioteca la 65 de ani*”, „*Universitatea la 65 de ani*”, păstrate ca momente importante în istoria instituției.

În genere, promovarea vizuală are o pondere deosebită în Biblioteca noastră. Inserția TV imprimă certitudinea că Milleniul III este dominat de *Imagine*, or, s-a schimbat felul de a comunica, dar și ierarhia mijloacelor de comunicare cunoscute. Un mijloc de informare sînt și TV-informațiile, TV-clipurile, Tv-expozițiile, modalități cu priză la utilizatori. Primele teleexpoziții organizate în 2005 diferă, evident, de cele din 2010, acestea din urmă propunînd informații accesibile, imediate,

comprehensibile, apte să-l mobilizeze pe utilizator la lecturi imediate. Au fost elaborate zeci de informații în PowerPoint despre sărbătorirea datelor remarcabile ale anului, desfășurate în Bibliotecă. În 2010 a fost înregistrată cifra de 175 de teme plasate pe 1 214 slide-uri (în 2006 - 20 teme / 88 sliduri). Programul TV s-a extins, ajungând să emită de la 1 700 de ore în 2005 la 2 440 de ore în 2010. Promovarea este, de fapt, un apel adresat cititorului, o sugestie, un mijloc de dirijare a interesului spre Bibliotecă și spre colecțiile ei.

Programele Biblioteconomice au fost agrementate cu mărturii fotografice. Fotografia în Bibliotecă are statut de document, de piesă de referință și formă de experiență umană. Toate genurile fotografice, de la cel artistic la cel științific, publicitar, capătă forță de fixare a memoriei instituției, fiind utilizate în variate domenii de activitate (de la 220 de fotografii în 2006 la 1 400 în 2010).

În scopul dinamizării activității de informare și de orientare a publicului s-a reușit o fructuoasă colaborare cu mass-media locală: Deca-Press, Radio-Moldova „Actualități”, care au oferit cu generozitate spațiile necesare promovării imaginii Bibliotecii universitare de la Bălți.

Bibliografie consultată:

1. **Anghel, Laurențiu-Dan.** Modalități de măsurare a eficienței activității promoționale. București : Ed. ASE, 1999, p. 49.
2. **Jengel, James F. ; Warshaw, Martin R. ; Kinnear, Thomas C.** Promotional Strategy: Managing the Marketing Communications Process. Ed.a 7- a. Boston : Irwin, Homewood, IL, 1991, p. 13.
3. **Olteanu, Valerică.** Marketingul serviciilor – teorie și practică. București : Ed. Uranus, 1999, p. 264.
4. **Pride, William M. ; Ferrell, O. C.** Marketing: Concepts and Strategies, Ed. a 7-a. Boston : Houghton Mifflin Company, 1991, p. 436.
5. **Smith, Paul R.** Marketing Communications. An Integrated Approach, Second Edition. Londra : Kogan Page Limited, 1999.
6. **Качалина, В. В.** Выставочная деятельность Британской библиотеки. В : *Библиотековедение*, 2001, nr. 3, p. 94-102 ; nr. 4, p. 97-104.
7. **Матлина, С. Г.** «Наиболее ясно и живо». В : *Библиотекарь*, 1984, nr. 9, p. 34-37.